

Hicret ve Hareket

Hicret, tâ ezelden ebede, âlem-i vücubdan âlem-i imkâna, daire-i ilimden daire-i kudrete, tâ cennetten Dünya'ya, Dünya'dan cennetlere kadar hicret. Ne muhteşem tablo! Kimin hayali bunu tesbit edebilir? Haritası levh-i mahfuz olan bu hicret âlemleri nasıl tahayyül edilebilir?

Bir an mükevvenatta meydana gelen hareket ve bereketleri düşündüm. Kâinatın tedbir, tavzif ve teshir ile bir gayeye müteveccihen azim bir neticeyi tahakkuk namına nizam ve hikmetle yürüyüşü, muhteşem bir insicam, mükemmel bir âhenk, bin bir renkler içerisinde sonsuzluğa uzanan bir âlem. Muazzam cirimlerin, sema denizinde kemâl-i inkiyad ve teslimiyetle mevleviler gibi cuş u huruşları... Birbiri içerisinde, birbirini tamamlayan hadsiz hareket ve bereketler...

Ziya veren güneşin, nur saçan kamerin, esen rüzgârların, tebessüm eden baharın, yağan yağmurların, akan suların, çözülen bulutların hareketleri...

Hüveynatın, zerratin, latif mahlûkatın, ışığın ve esir maddesinin hareketleri...

Ervah-ı âliyenin, meleklerin, cünudullah'ın hareketleri ve bunlardan tezahür eden bereketler...

Her hareketin kıymet ve bahası, içinde taşıdığı ve arkasına taktığı bereketle anlaşılır. Bu hakikatin ışığında hicretteki hareket ve saadetleri tefek kür ettim; Aman Ya-rabbi! Hicret ne kadar saadetli ve bereketli bir şeydir, dedim.

Yolları ızdıraplı da olsa hicret güzeldir. Denizin altından veya üstünden, kuyunun dibinden de olsa, hicret kârlıdır, harlıdır.

Sonra, Hz. Âdem'in (A.S.) Kudüs'e hicretine, Hacer validemizin Mekke-i Mükerrerme'ye hicretine, Hz. Musa'nın (A.S.) Mısır'dan hicretine, Hz. Yusuf'un (A.S.) Mısır'a hicretine, Ahir zaman Peygamberi Hz. Muhammed'in (A.S.V.) Medine'ye hicretine, Hz. Mevlâna ve pederi Sultan-ül Ülema'nın Orta Anadolu'ya hicretine, Osmanoğullarının Anadolu yaylalarına hicretine ve nihayet Bediüzzaman'ın Van'dan Isparta'ya hicretine bina edilen ulvî gayeler bir derece hayalimin önüne serildi.

Fakat bir hicret, bir hareket var... O başka. Hiç bir hareket o hareketin dameni-muallâsına yetişemez. Hiç bir hareket O'nun bereketiyle kabil-i kıyas olamaz.

Alemdeki bütün nurlar, O Sahib-i hicretin nurundan muktebes ve O'nun etrafında dönüyor. Bütün mükevvenat, bütün eflâk O'nun hatırı için arz-ı endamda, O Sidret-ül Münteha'yı aşan, Kab-ı Kavseyn'e yetişen tek yolcu ve elçi, yetmiş bin perdeyi geride bırakan O Seyyid-ül-Enbiya ve Evliya, Cilve-i Ehadiyet ve Tecelli-i

Samedaniyet'e tam bir ayine, elbette O'nun hareketi ve bereketi başka olacak...

“El bereketti fil hareke” sırrına âşinâ olmak isteyenler; O'nun (A.S.V.) hareketine baksınlar... “

Evet, O'nun hicreti meşakkat ve ızdıraplar içerisinde Allah'a giden yol.

O'nun hicreti, kıraç arazilerden, dikenli gül bitkilerinden, humuslu ve bereketli topraklara intikal, gülistanlara geçiş...

O'nun hicreti, istikbalde intişar edecek İslâm'ın kemâlat ve füyuzatının çekirdeği ve esası...

O hicretin esası muhabbet-i İlâhiye için kavruş, Allah uğrunda candan canandan geçiş...

O hicretin gayesi Rabbin rızasına iltica... Azim bir gaye için yürüyüş...

Evet. O hicret, küfrün bel kemiğini kıran teşebbüs... Cerağ-ı hakikati yakan, âleme feyz ve nur saçan bir meş'ale...

Hicri XV. asra girerken, hayalimde canlanan bu muhteşem tabloyu fikren tesbit etmek ve bu tahayyülatımı kaleme dökmek için teşebbüs ettimse de o hissiyata yakışır bir libas giydiremedim. O âli hakikat ve hissiyatın yanında ifadem gayet sönük kaldı. İfade-i meramımın perişanlığıyla beraber yine de yazdım.

İlk Hicret, Hz. Âdem'in (A.S.):

Cennet'ten tek hane olarak çıkış... Azim bir teksir ve muazzam bir bereketle Enbiyalar, Evliyalar, Asfiyalar pederi olarak dönüş...

O, Rabhani göçün hane reisinin Cennet'ten çıkmış olduğu zaman duyduğu elem esef nerede, Cennet'e bu azim kervana peder olarak göç etmekten aldığı zevk ve sürûr nerede?

Kuyu dibi ile başlayan, Mısır azizliği ile neticelenen bir hicret de **Hz. Yusuf'un (A.S.)**... İçinde şefkat ve firak, zindan ve zulüm, aşk ve iftira, tevekkül ve teslimiyet, izzet ve ihtişam mânâlarını taşıyan, çok yönlü ve çok ibretli bir hicret...

Hz. Musa'nın (A.S.) hicreti...

Mısır'dan kopuş... Âsa sahibi Musa'nın (A.S.) ibretimiz vak'a ve hadiselerle dolu olan hicretinin her mahsulünü, her safhasını, her hâlini beyandan kat-ı nazar, sadece

O'nun ilticasıyla âdetini değiştiren deniz manzarası ki; birbiri içinde, birbirinden güzel sürûr ve lezzetlerle memludur.

Hz. Musa (A.S.) ve ashabının deryadan geçişte, hayali bile Cennetlere değen bir manzarayı fevkalbeşerin temaşasından duydukları heyecanlı şevk ve lezzetler tarif ve tavsife sığmaz. Zaten, hakiki lezzet ve neşeler; elem ve ızdırapların, meşakkat ve musibetlerin arkasındadır.

Bir deryayı letafetin, gümüş renkli dalgaları üzerinde ziyanın aksinin letafet ve zerafeti misüllü, zafer neşesinden, Hz. Musa'nın (A.S.) yüzünde hâsıl olan beşuşiyet ve tebessümler...

Firavun'un mağlubiyetinden gelen zevk ve şevklerin denize muvazi olarak O'nun gönül dalgalarını cuş-u huruşa getirmesi...

Beşer tarihinde pek çok hadisatın plânını hazırlayan büyük ve yaşlı Feriştah'ın tavsifine gücümüzün yetmeyeceği sürûr ve zevkleri...

O muti ve itaatkâr denizin ise, her tarafı serapa celâdet kesilerek celâldârâne duran dağlar gibi dalgalarıyla Firavun ordularının yüzüne tokatlar aşketmekten almış olduğu zevk ve lezzetler...

Hem, Hz. Musa (A.S.) ve kafilesini sahile kavuşturmaktan duymuş olduğu neşe ile birlikte, vazifesini yapmanın sevinç ve sürûru içerisinde dalgaların şakırtı ve çırpınışlarıyla, Ey bahtlı kervan, Ey şanlı Resul ve Heybetli Nebi, haydi uğur ola, mânâsını terennüm ederek, tebessümkârane bir tavır içerisinde onlara yol vermesindeki zevk ve lezzeti...

Hicretlerin en büyüğü ve müstesnası ve en ulvisi **Hz. Muhammed'in (A.S.V.) hicreti...** O'nun hicreti ile âlem yeni yeni feyizlere, tarif ve tasvire sığmayan kemâlat ve seciyelere mazhar oldu. Kâinattaki bu harikulâdelik, nasıl ki O'nun gelişiyle hasıl oldu. O'nun nuru, âlemi ihata edip, küfür ve dalâleti ihrak etti. Bu doğuş, Kisra sarayının sütunlarını yıktı. Mecusilerin bin seneden beri taptığı ateşlerini söndürdü. Sava nehrini yere batırdı. Kâbe'deki putları yüzüstü dūřürdü. Âlem O'nun ile nefes aldı, beşer O'nun ile evc-i kemâlata yükseldi.

Seyyid-ül Enbiya'nın (A.S.V.) doğuşu ile kâinatın nasıl şekli değişti ise, O'nun hicreti ile alemde kudsî bir hareket ve bereket başladı. Bu müstesna hareket ve feyz ile bütün kapılar O'na açıldı. O'nun ümmeti öylesine maddi ve manevi kemâlata mazhar oldu ki, temaşası akılları kamaştırır. Hicretin bereketi ile, İnan'ın saltanat ve ihtişamı, Bizans'ın satvet ve devleti çöktü, dünyadaki küfür ve ilhad ateşi söndü. Putperestliğin tahakkümü, Zerdüştlüğün kuvveti, Hıristiyanlık dininin barid taassubu yerle bir oldu. Bu feyz ve bereketle, tevhid sancağı âlemi sayesi altına aldı. Ukûl-ü beşere saadet saraylarının kapılarını açtı. Hidayet güneşi âlemi nura ve sürûra kavuşturdu, benî âdemi insanlık arşına yükseltti.

Dünya da O'nun himmet-i kudsiyesi altına girdi. O'nun o mübarek ve mukaddes ayaklarını öpen topraklar nasıl şeref kazandıysa, O'na teveccüh eden kalpler, O'nu gören gözler dahi sema-yı insaniyette hidayet yıldızları seviyesine yükseldiler.

Âleme feyz ve şeref bahşeden O zâtın Medine'ye teşrif edişi üzerine, semavat ve arzın feriştahtları, O'na muntazır ruh ve kalpler, lutf-u Bari'ye şükredip, senahan oldular. Sada-yı saadeti terennüm eden O zât-ı muallâ, Medine minberinden aktarı âleme hakikatları tebliğ ve tamim etti. O nur, huffaş kafaları ihrak etti, küfür baykuşlarını susturdu. Hamdolsun, o devr-i cahiliyet çöktü, gitti.

Bugün artık öyle bir gündür ki, sürûr ve saadet hazineleri herkese açıktır. Alem şaşaaş feyzlerle doludur. Ceyb-i kalbine feyz ve bereket doldurmak isteyenler, O hakikata koşmaktadırlar. Sükûn ve sürûr arayan kalpler, ızdırap ve musibetlerden bîzar olanlar, O'nun reçetesine başvurmaktadırlar.

Şevk ve gayretlerini tezyid etmek isteyenler, fikir ve gayelerine istikamet arayanlar O'nun getirdiği hakikatlara teslim olmaktadır.

Evet, bütün kapılar O'na intisapla açılır. Bütün müşküller O'na teslimiyetle çözülür. Bütün kalpler O'nun getirdiği hakikatların zikri ile mutmain olur. Bütün gönüller O'na itaat ile huzur bulur. Bütün ruhlar O'nun getirdiği esaslar üzerine tâsaffi eder. Bütün nefisler O'nun getirdiği ahkâma riayet ile tezkiye olur. Bütün hayat-ı şahsiye ve içtimaiye O'nun getirdiği düsturlar ile sükûn bulur, sürûra kavuşur.

İslâm dünyasının inhitata gittiği bir hengâmda, cebel-i Rahmet'ten Anka-misâl gönderilip, Anadolu yaylalarını cenah-ı himayesine alan **şanlı Osmanoğullarının hicretine gelince**; bu hicretin hadsiz güzelliklerini âyine-misâl bir iki cümle ile gösterelim:

Bir kasabaya malik olmayı bile tahayyül edemezlerken, Kâdir-i Hakîm onlara cihangir bir devlet, İstanbul gibi nadir-ül vücut bir şehir lütfetti. Hâsılı; bir çadıra bedel binler beldeleri ihsan etti, bir havuza hasret iken, deryalara malik kıldı, zaman ve mekânı hareketlendirdi ve bereketlendirdi.

Osmanoğulları altı yüz hanelik bir göç ile İslâm'ın haşmet ve velâdetini bütün güzelliği ile âleme teşhir edip, ilâ-ı Kelimetullah'ı hedef alarak, beşeriyet tarihine şan ve şeref kazandıran altı yüz senelik bir imparatorluk tesis ettiler.

Tarih, hayat-ı beşeriyede Sahabe'den sonra İslâmiyet ve insaniyete hizmet eden böyle bir devlet-i muazzama kayıt ve tesbit etmemiştir. Hayat-ı beşeriyede misli ender görülen ve bir hareket ile cihana İslâmiyeti kemâliyle tamim ve O'nun neşrini bihakkın deruhte ettiler. Vatani baştanbaşa, dehaları ile tedbir, siyasetleriyle tanzim, ilimleriyle tenvir, medreseleriyle tahkim, ordularıyla teçhiz ve mabetlerle tezyin ettiler.

Bu kadar maddi ve manevi hazineleri bize bahşeden bu Halife ve Sultanların, muin

ve müzahirlerinin, âbâ ve ecdatlarının kabr-i şeriflerine felek çarklarını durduruncaya kadar, Allah'ın rahmeti yağmurlar gibi yağsın.

Yazımıza, beşeri, saadet-i ebediye ile mes'ud kılmak gayesiyle **Van'dan Barla'ya göç eden Bediüzzaman'ın hicretiyle son verelim:**

Sermedi bir nur-u hakikatin tahakkuku namına, her insanın dayanamayacağı bir hal-i teessür içinde en şiddetli ızdıraplara göğüs gererek, kaderin tensibiyle Barla'ya giriş...

Şahsında izzet ve celâdet, fikrinde isabet ve fetanet, kalbinde muhabbet ve füyûzat, lisanında hakikat ve hikmet olan; vatanından tek başına çıkıp, bütün âlemi tufan gibi çalkalayan dehşetli hadisatın müthiş dalgalan içerisinde bu asrın müşkilatını halletmek gayesiyle sefere çıkan tek adam: BEDIÜZZAMAN. Bu hicretin bereketi:

İşte, Nur Talebeleri. O meşalenin etrafında pervane olan, kandil gibi, kalplerini Nur-u marifet ile tenvir ederek bu lâhutî kutbun cazibesıyla, saadet-i ebediyeye müteveccihen, saadet ve metanet, uhuvvet ve muhabbet, itidal ve temkin içerisinde yürüyen bir cemaat.

Her gün itibarı artan, efkâra hakimiyetini tasdik ettiren, şuur ve basiretle yürüyen azim bir kadro.

Meziyet-i insaniyeyi kendisinde cem eden ve Yezdanî bir tevfik-i mukaddesin refakatiyle, yıldız misal, Rıza-yı İlâhî'nin semalarına koşan bir cemaat.

İşte Bediüzzaman'ın hicreti ve bu hicretin bereketi...